

**Zákon 563/2004 Sb., o
pedagogických pracovnících**

1. Úvodní část

ČÁST PRVNÍ
PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ
HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ
Předmět a rozsah úpravy (§ 1)
Pedagogický pracovník (§ 2)
HLAVA II PŘEDPOKLADY PRO VÝKON ČINNOSTI PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ
Díl 1 Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka a předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy
Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka (§ 3)
Znalost českého jazyka (§ 4)
Předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy (§ 5)
Díl 2 Získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků
Učitel mateřské školy (§ 6)
Učitel prvního stupně základní školy (§ 7)
Učitel druhého stupně základní školy (§ 8)
Učitel přípravné třídy základní školy (§ 8a)
Učitel přípravného stupně základní školy speciální (§ 8b)
Učitel střední školy (§ 9)
Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a
Učitel vyšší odborné školy (§ 11)
Učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (§ 12)
Pedagog v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (§ 13)
Učitel náboženství (§ 14)
Učitel odborného výcviku v zařízení sociálních služeb (§ 15)
Vychovatel (§ 16)
Pedagog volného času (§ 17)
Speciální pedagog (§ 18)
Psycholog (§ 19)
Metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně (§ 19a)
Asistent pedagoga (§ 20)
Trenér (§ 21)
Společná ustanovení k získávání odborné kvalifikace (§ 22)

HLAVA III PRACOVNÍ DOBA A PŘÍMÁ PEDAGOGICKÁ ČINNOST
Pracovní doba pedagogických pracovníků (§ 22a)
Rozsah přímé pedagogické činnosti (§ 23)
HLAVA IV DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ A KARIÉRNÍ SYSTÉM PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MINISTERSTVEM, KRAJEM, OBCÍ A SVAZKEM OBCÍ A ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
Další vzdělávání pedagogických pracovníků (§ 24)
Akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů (§ 25)
Akreditace vzdělávací instituce (§ 26)
Akreditace vzdělávacího programu (§ 27)
Akreditační komise (§ 28)
Kariérní systém (§ 29)
HLAVA V SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
Zrušovací ustanovení (§ 37)
ČÁST DRUHÁ
§ 38 a 39
ČÁST TŘETÍ
Změna zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů (§ 40)
ČÁST ČTVRTÁ
Změna zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech (§ 41)
ČÁST PÁTÁ
ÚČINNOST
§ 42
Čl. II
Přechodná ustanovení

§ 1 Předmět a rozsah úpravy

Tento zákon upravuje

- a) odchylky při sjednávání doby trvání **pracovního poměru** na dobu určitou **pedagogických pracovníků**,
- b) **předpoklady** pro výkon činnosti pedagogických pracovníků,
- c) **pracovní dobu** pedagogických pracovníků,
- d) **další vzdělávání** a kariérní systém pedagogických pracovníků.

Pracovněprávní vztahy v zákoně = platí i pro soukromé školy.

Zákon se zabývá pracovní dobou pedagogických pracovníků. Do té doby podléhala pracovní doba pedagogických pracovníků zákoníku práce.

Novelou zákoníku práce v roce 2008 bylo umožněno, že některé profesní skupiny zaměstnanců mohou pracovně právní vztahy upravovat i jiným (zvláštním) zákonem. Pro pedagogické pracovníky je to zákon 563/2004 Sb.

2. Pedagogický pracovník (§ 2)

(1) Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu (školský zákon) (dále jen "přímá pedagogická činnost"); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu, nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociálních služeb.

Zásady pro činnost pedagogického pracovníka

- činnost pedagogického pracovníka může být vykonávána pouze v **pracovně právním vztahu** (tedy má-li se školou uzavřenu pracovní smlouvu nebo dohodu o práci konané mimo pracovní poměr (§ 74 až 77 zákoníku práce). Pedagogickým pracovníkem nebude např. lektor jazykového kurzu, který vyučuje na základě živnostenského oprávnění,
- pedagogický pracovník musí vykonávat svoji činnost ve škole nebo školském zařízení, které jsou zapsány v **rejstříku škol**. Například plavecká škola, nemá pedagogické pracovníky, když není zapsána v rejstříku škol,
- pedagogický pracovník musí **vykonávat přímou pedagogickou činnost** (přímé působení na vzdělávaného podle školského zákona). Vede-li učitel v rámci doplňkové činnosti zájmový kroužek pro veřejnost, nejedná se o přímou pedagogickou činnost.

Následuje výčet pracovníků, kteří vykonávají pedagogickou činnost:

(2) Přímo pedagogickou činnost vykonává

- a) učitel,
- b) pedagog v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- c) vychovatel,
- d) speciální pedagog,
- e) psycholog,
- f) pedagog volného času,
- g) asistent pedagoga,
- h) trenér,
- i) vedoucí pedagogický pracovník.

Ale § 6 až 22 zákona uvádí výčet pedagogických pracovníků širěji:

Učitel mateřské školy § 6 odst. 1

Učitel mateřské školy – speciální vzdělávací potřeby § 6 odst. 2

Učitel prvního stupně základní školy § 7 odst. 1

Učitel prvního stupně základní školy – speciální vzdělávací potřeby § 7 odst. 2

Učitel druhého stupně základní školy § 8 odst. 1

Učitel druhého stupně základní školy – speciální vzdělávací potřeby § 8 odst. 2

Učitel přípravné třídy základní školy § 8a

Učitel přípravného stupně základní školy speciální § 8b

Učitel střední školy – všeobecně vzdělávací předměty § 9 odst. 1

Učitel odborných předmětů střední školy § 9 odst. 2

Učitel praktického vyučování § 9 odst. 3

Učitel praktického vyučování zdravotnických oborů vzdělání § 9 odst. 4

Učitel odborného výcviku § 9 odst. 5

Učitel odborného výcviku zdravotnických oborů § 9 odst. 6

Učitel střední školy – speciální vzdělávací potřeby § 9 odst. 7

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři § 10 odst. 1

Učitel všeobecně-vzdělávacích předmětů nebo odborných předmětů vyšší odborné školy § 11 odst. 1

Učitel praktického vyučování a odborné praxe vyšší odborné školy § 11 odst. 2

Učitel praktického vyučování a odborné praxe zdravotnických oborů vzdělání § 11 odst. 3

Učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky § 12

Pedagog v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků § 13

Učitel náboženství § 14

Učitel odborného výcviku v zařízení sociálních služeb § 16

Vychovatel § 16 odst. 1

Vychovatel, který vykonává přímou pedagogickou činnost ve školském výchovném a ubytovacím zařízení nebo v jeho oddělení zřízeném pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, nebo ve středisku výchovné péče § 16 odst. 2

Pedagog volného času – komplexní přímá pedagogická činnost § 17 odst. 1

3. Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka a předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy (§ 3)

Základní předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka jsou:

- a) je plně způsobilý k právním úkonům,
- b) má odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává,
- c) je bezúhonný,
- d) je zdravotně způsobilý a
- e) prokázal znalost českého jazyka, není-li dále stanoveno jinak.

Prokázání bezúhonnosti požaduje zákon ve dvou případech:

- v případě přijetí nového pracovníka,
- v případě, že byl stávající pedagogický pracovník pravomocně odsouzen za trestný čin, jímž by mohl pozbyt předpoklad bezúhonnosti.

Bezúhonnost vztahuje zákon:

- k úmyslnému trestnému činu,
- k nedbalostnímu trestnému činu, jenž byl spáchán v souvislosti s výkonem pedagogické činnosti.

Nemusí tedy každý záznam v rejstříku trestů znamenat naplnění tohoto předpokladu.

Znalost českého jazyka (§ 4)

- (1) Fyzická osoba, která získala příslušnou odbornou kvalifikaci stanovenou tímto zákonem v **jiném vyučovacím jazyce** než českém, je povinna prokázat znalost českého jazyka zkouškou, pokud není dále stanoveno jinak.
- (2) Zkoušku z českého jazyka **lze vykonat** na vysoké škole v rámci programu celoživotního vzdělávání nebo v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky.
- (3) Zkouška **nenahrazuje odbornou kvalifikaci k výuce českého jazyka** na základních, středních a vyšších odborných školách.
- (4) Prokázání znalosti českého jazyka se **nevyžaduje u fyzické osoby**,
 - a) která bude působit ve škole s jiným vyučovacím jazykem než českým,
 - b) která úspěšně vykonala maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury,
 - c) která vyučuje cizí jazyk nebo konverzaci v cizím jazyce.
- (5) Pedagogičtí pracovníci, kromě pedagogických pracovníků uvedených v § 6 a 7, mohou prokázat znalost českého jazyka předložením dokladu o složení jazykové zkoušky v zahraničí.

Předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy (§ 5)

(1) Ředitelem školy může být fyzická osoba, která splňuje **předpoklady podle § 3** a získala praxi spočívající ve výkonu **přímé pedagogické činnosti** nebo v činnosti, pro kterou jsou potřebné znalosti stejného nebo obdobného zaměření, nebo **v řídicí činnosti nebo v činnosti ve výzkumu** a vývoji v délce

- a) 3 roky pro ředitele mateřské školy,
- b) 4 roky pro ředitele základní školy, základní umělecké školy a školských zařízení s výjimkou školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a středisek výchovné péče,
- c) 5 let pro ředitele střední školy, jazykové školy, konzervatoře, vyšší odborné školy a školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a středisek výchovné péče.

(2) Ředitelem školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "ministerstvo"), krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (dále jen "svazek obcí"), může být jen ten, kdo vedle předpokladů uvedených v odstavci 1 získal **nejpozději do 2 let ode dne, kdy začal vykonávat činnost ředitele školy, znalosti v oblasti řízení školství absolvováním studia pro ředitele škol** v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle § 24 odst. 4 písm. a).

(3) Povinnost absolvovat studium pro ředitele školy zřizované ministerstvem, krajem, obcí a svazkem obcí se nevztahuje na ředitele, který znalosti v oblasti řízení školství získal vysokoškolským vzděláním v akreditovaném studijním programu (Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách) **školský management**, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou zaměřeném na organizaci a řízení školství.

2. Odborná způsobilost

Kvalifikační předpoklady pedagogického pracovníka (§ 6 až 22)

Jaké varianty k získání odborné kvalifikace nabízí zákon:

1. Pedagogický pracovník vystuduje právě to, co odpovídá jeho odborné způsobilosti:

Učitel mateřské školy

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy.

Učitel prvního stupně základní školy

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů prvního stupně základní školy

Učitel druhého stupně základní školy

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy

Učitel druhého stupně základní školy – speciální vzdělávací potřeby

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku pro učitele

Učitel střední školy – všeobecně vzdělávací předměty

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy

Učitel odborných předmětů střední školy

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů odborných předmětů střední školy

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři

Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný studijní program studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu

2. Pedagogický pracovník získá vyšší vzdělání, než je dle zákona potřebné

Učitel mateřské školy

Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů mateřské školy

Asistent pedagoga

Vysokoškolské vzdělání - akreditovaný studijní program v oblasti pedagogických věd

(Pozor na správné zařazení pracovníků do platové třídy. Rozhodující práce, kterou dle katalogu prací vykonává, ne výše vzdělání.)

3. Pedagogický pracovník získá jiné vzdělání, a aby získal odbornou způsobilost, musí si vzdělání doplnit:

1. Vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňované vysokou školou
2. Doplnující studium k rozšíření odborné kvalifikace uskutečňované vysokou školou
3. Vzdělávání v akreditovaném bakalářském studijním programu
4. Studium pedagogiky (ne na vysoké škole)
5. Studium pro asistenty pedagoga (ne na vysoké škole)

Charakteristika jednotlivých typů vzdělání

1. Vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňované vysokou školou

§ 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách

Celoživotní vzdělávání

(1) V rámci své vzdělávací činnosti může vysoká škola poskytovat bezplatně nebo za úplatu programy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání nebo zájmově. Bližší podmínky celoživotního vzdělávání stanoví vnitřní předpis. Účastníci celoživotního vzdělávání s ním musí být seznámeni předem.

(2) O absolvování studia v rámci celoživotního vzdělávání vydá vysoká škola jeho účastníkům osvědčení. Úspěšným absolventům celoživotního vzdělávání v rámci akreditovaných studijních programů, pokud se stanou studenty podle tohoto zákona (§ 48 až 50), může vysoká škola uznat kredity, které získali v programu celoživotního vzdělávání až do výše 60 % kreditů potřebných k řádnému ukončení studia.

(3) Účastníci celoživotního vzdělávání nejsou studenty podle tohoto zákona.

2. Doplňující studium k rozšíření odborné kvalifikace uskutečňované vysokou školou

§ 22 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Doplňujícím studiem k rozšíření odborné kvalifikace se rozumí vzdělání získané studiem ve vzdělávacím programu akreditovaném pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a uskutečňovaném vysokou školou, kterým získávají absolventi magisterských studijních programů v oblasti pedagogických věd zaměřených na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů způsobilost vykonávat přímou pedagogickou činnost na jiném stupni nebo druhu školy.

3. Vzdělávání v akreditovaném bakalářském studijním programu

§ 45 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách

Bakalářský studijní program

(1) Bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu k výkonu povolání a ke studiu v magisterském studijním programu. V bakalářském studijním programu se bezprostředně využívají soudobé poznatky a metody; obsahuje též v potřebném rozsahu teoretické poznatky.

(2) Standardní doba studia včetně praxe je nejméně tři a nejvýše čtyři roky.

(3) Studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je zpravidla obhajoba bakalářské práce.

(4) Absolventům studia v bakalářských studijních programech se uděluje akademický titul "bakalář" (ve zkratce "Bc." uváděné před jménem), v oblasti umění akademický titul "bakalář umění" (ve zkratce "BcA." uváděné před jménem); absolventům v oblasti umění přijatým ke studiu podle § 48 odst. 2 se uděluje akademický titul až po dosažení úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání nebo vyššího odborného vzdělání poskytovaného v konzervatořích.

4. Studium pedagogiky (ne na vysoké škole)

§ 22 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

(1) Studium pedagogiky se rozumí vzdělání získané studiem ve vzdělávacím programu akreditovaném pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a uskutečňovaném vysokou školou nebo zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

a) pro učitele odborných předmětů střední školy, pro učitele praktického vyučování střední školy, pro učitele odborného výcviku střední školy, pro učitele uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři a pro učitele jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky s obsahovým zaměřením na pedagogiku, psychologii a didaktiku,
b) pro vychovatele, pedagoga volného času a asistenta pedagoga s obsahovým zaměřením na pedagogiku a psychologii.

§ 3 zákona č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků

Studium pedagogiky

(1) Studium pedagogiky získává jeho absolvent znalosti a dovednosti v oblasti pedagogických věd, které jsou součástí jeho odborné kvalifikace.

(2) Studium se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.

5. Studium pro asistenty pedagoga (ne na vysoké škole)

§ 4 zákona č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků

Studium pro asistenty pedagoga

- (1) Studium pro asistenty pedagoga získává jeho absolvent znalosti a dovednosti v oblasti pedagogických věd, které jsou součástí jeho odborné kvalifikace.
- (2) Studium se uskutečňuje v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v délce trvání nejméně 120 vyučovacích hodin.
- (3) Studium se ukončuje závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.

Učitel mateřské školy

Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů prvního stupně základní školy

+ a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy

Učitel prvního stupně základní školy

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy

+ doplňující studium k rozšíření odborné kvalifikace uskutečňované vysokou školou

Učitel druhého stupně základní školy

Vysokoškolským vzděláním studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu

+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy nebo střední školy

Učitel střední školy – všeobecně vzdělávací předměty

Vysokoškolské vzdělávání ve studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně-vzdělávacího předmětu

+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy nebo

+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy

Učitel praktického vyučování

Ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu

+ studiem pedagogiky

Asistent pedagoga

Střední vzděláním s maturitní zkouškou - ukončením jiného vzdělávacího programu středního vzdělávání

+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku

4. Pedagogický pracovník získá odbornou způsobilost, která je ale omezena pouze na některé předměty nebo činnosti

Učitel prvního stupně základní školy

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů základní umělecké školy

- jen odpovídá-li charakteru vyučovaného předmětu

Učitel druhého stupně základní školy

Odborná způsobilost pro učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

- jen pro výuku cizího jazyka

Učitel střední školy

Akreditovaný magisterský studijní program zaměřený na tělesnou výchovu a sport

- jen pro výuku tělesné výchovy

Odborná způsobilost pro učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

- jen pro výuku cizího jazyka

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři

Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů studijního oboru zaměřeného na výtvarnou výchovu

- jen pro výuku výtvarného oboru v základní umělecké škole,

Učitel mateřské školy	§ 6 odst. 1
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů mateřské školy	
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů prvního stupně základní školy	+ a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu vychovatelství	+ a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu pedagogika volného času	+ a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu studijního oboru pedagogika	+ a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy
Vyšší odborné vzdělávání - akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy,	
Vyšší odborné vzdělávání - akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu vychovatelů	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů mateřské školy	
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu vychovatelů	+ vykonáním jednotlivé zkoušky, která svým obsahem a formou odpovídá zkoušce profilové části maturitní zkoušky z předmětu zaměřeného na pedagogiku předškolního věku
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku	
Vyšší odborné vzdělávání - akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na speciální pedagogiku	

Učitel prvního stupně základní školy	§ 7 odst. 1
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů prvního stupně základní školy	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů mateřské školy	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu studijního oboru pedagogika	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňované vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy
	+ doplňující studium k rozšíření odborné kvalifikace uskutečňované vysokou školou
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy a všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňované vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy
	+ doplňující studium k rozšíření odborné kvalifikace uskutečňované vysokou školou
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů základní umělecké školy	- jen odpovídá-li charakteru vyučovaného předmětu
Odborná způsobilost pro učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	- jen pro výuku cizího jazyka
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku pro učitele	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku, studijního oboru speciální pedagogika	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy

Učitel prvního stupně základní školy – speciální vzdělávací potřeby	§ 7 odst. 2
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku pro učitele	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku, studijního oboru speciální pedagogika	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů prvního stupně základní školy
Vzdělání stanovené pro učitele prvního stupně základní školy	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku
	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

Učitel druhého stupně základní školy	§ 8 odst. 1
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy a všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	
Vysokoškolským vzděláním studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy nebo střední školy
	vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů druhého stupně základní školy nebo střední školy
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku pro učitele	+ vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů druhého stupně základní školy nebo střední školy
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů prvního stupně základní školy	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů druhého stupně základní školy
	+ doplňujícím studiem k rozšíření odborné kvalifikace
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů základní umělecké školy	- jen odpovídá-li charakteru vyučovaného předmětu

Učitel druhého stupně základní školy – speciální vzdělávací potřeby	§ 8 odst. 2
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku pro učitele	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na speciální pedagogiku, studijního oboru speciální pedagogika, a	+ akreditovaný bakalářský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů základní školy nebo střední školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů základní školy nebo střední školy
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů prvního stupně základní školy	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku
Vzdělání stanovené pro učitele druhého stupně základní školy	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

Učitel střední školy – všeobecně vzdělávací předměty	§ 9 odst. 1
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy a všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	
Vysokoškolské vzdělávání ve studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně-vzdělávacího předmětu	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy
	+ doplňujícím studiem k rozšíření odborné kvalifikace
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy	- jen pro výuku na nižším stupni víceletého gymnázia
Akreditovaný magisterský studijní program zaměřený na tělesnou výchovu a sport	- jen pro výuku tělesné výchovy
Odborná způsobilost pro učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	- jen pro výuku cizího jazyka

Učitel odborných předmětů střední školy	§ 9 odst. 2
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů odborných předmětů střední školy	
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů druhého stupně základní školy a všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	- studijní obor, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy	- studijní obor, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu
Vysokoškolské vzdělávání ve studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně-vzdělávacího předmětu	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ studiem pedagogiky

Učitel praktického vyučování	§ 9 odst. 3
Vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ studiem pedagogiky
Akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru praktického vyučování	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ studiem pedagogiky
Ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ studiem pedagogiky

Učitel odborného výcviku	§ 9 odst. 5
Jako učitel praktického vyučování (§ 9 odst. 3)	
Střední vzdělání s výučním listem - ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy
	+ studiem pedagogiky

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři	§ 10 odst. 1
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný studijní program studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu	
Střední vzdělání s maturitní zkouškou získané ukončením odpovídající části vzdělávacího programu konzervatoře	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku
	+ studiem pedagogiky
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů základní umělecké školy	- jen pro výuku v základní umělecké škole
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů studijního oboru zaměřeného na hru na hudební nástroj nebo na sólový zpěv	- jen pro výuku těchto předmětů v základní umělecké škole
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů studijního oboru zaměřeného na výtvarnou výchovu	- jen pro výuku výtvarného oboru v základní umělecké škole,
Ukončení osmiletého nebo šestiletého vzdělávacího programu oboru vzdělání konzervatoře, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu	
Ukončení akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku
	+ studiem pedagogiky
Střední vzdělání s maturitní zkouškou získané ukončením odpovídající části vzdělávacího programu konzervatoře	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd

Učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	§ 12
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti pedagogických věd zaměřený na přípravu učitelů příslušných cizích jazyků	
Jiný akreditovaný studijního programu v oblasti pedagogických věd	+ vykonáním jazykové zkoušky z příslušného cizího jazyka odpovídající minimálně úrovni C1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a doplňujícím didaktickým studiem příslušného jazyka
Akreditovaný magisterský studijní program v oblasti společenských věd zaměřený na příslušné cizí jazyky	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů
	+ studiem pedagogiky
Jiný akreditovaný magisterský studijní program	+ vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů, a vykonáním jazykové zkoušky z příslušného cizího jazyka odpovídající minimálně úrovni C1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a doplňujícím didaktickým studiem příslušného jazyka

Pozor, je možné použít i pro učitele jazyků v základní a střední škole

Vychovatel	§ 16 odst. 1
Vysokoškolské vzdělávání - akreditovaný studijní program v oblasti pedagogických věd	
Vysokoškolské vzdělání: - učitel prvního stupně základní školy (§ 7) - učitel druhého stupně základní školy (§ 8) - učitel střední školy (§ 9) - učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři (§ 10) - učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (§ 12) - učitel náboženství (§ 14)	
Vysokoškolské vzdělávání- ukončení jiného akreditovaného studijního programu	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání v oblasti pedagogických věd uskutečňovaném vysokou školou
	+ studiem pedagogiky
Vyšší odborné vzdělávání - akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na vychovatelství	
Vyšší odborné vzdělávání - akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na pedagogiku volného času	
Vyšší odborné vzdělávání - akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na speciální pedagogiku	
Vyšší odborné vzdělávání - akreditovaný vzdělávací program vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na sociální pedagogiku	
Vyšší odborné vzdělání získané ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na vychovatelství nebo sociální pedagogiku nebo pedagogiku volného času nebo na přípravu učitelů základní školy nebo střední školy
	+ studiem pedagogiky

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení vzdělávacího programu střední školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu vychovatelů	
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení vzdělávacího programu střední školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu pedagogů volného času	
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů předškolního vzdělávání	+ vykonáním jednotlivé zkoušky, která svým obsahem a formou odpovídá zkoušce profilové části maturitní zkoušky z předmětu zaměřeného na vychovatelství
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení jiného vzdělávacího programu středního vzdělávání	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na vychovatelství
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na sociální pedagogiku
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku volného času
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů základní školy
	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy

Pedagog volného času – komplexní přímá pedagogická činnost	§ 17 odst. 1
Vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd	
Vysokoškolské vzdělání získané ukončením jiného akreditovaného studijního programu	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku
	+ studiem pedagogiky
Vyšší odborné vzdělání získané ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání s pedagogickým zaměřením	
Vyšší odborné vzdělání získané ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku
	+ studiem pedagogiky
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání s pedagogickým zaměřením	
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou - ukončení jiného vzdělávacího programu středního vzdělávání	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku
	+ studiem pedagogiky

Pedagog volného času – dílčí přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání	§ 17 odst. 2
Jako pedagog volného času – komplexní přímá pedagogická činnost (§ 17 odst. 1)	
Středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání	+ vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku
	+ studiem pedagogiky

Pedagog volného času – komplexní přímá pedagogická činnost	§ 17 odst. 3 - výjimka
<p>Zaměstnanci, který je výkonným umělcem (Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském), výtvarným umělcem nebo který má odbornou kvalifikaci podle § 10 odst. 1 nebo § 21, může ředitel školy písemně uznat předpoklad odborné kvalifikace pedagoga volného času pro aktivity zájmového vzdělávání odpovídající uměleckému zaměření nebo odborné kvalifikaci zaměstnance za splněný, pokud týdenní pracovní doba tohoto zaměstnance u právnické osoby vykonávající činnost školy nepřesahuje polovinu stanovené týdenní pracovní doby a pokud tento zaměstnanec mimo pracovněprávní vztah k právnické osobě vykonávající činnost školy provádí umělecké výkony, vytváří umělecká díla nebo vykonává činnost, pro niž splňuje odbornou kvalifikaci podle § 10 odst. 1 nebo § 21. Uznání splnění předpokladu odborné kvalifikace platí pro účely tohoto zákona po dobu, po kterou zaměstnanec splňuje podmínky podle věty první.</p>	

Novela zákona o pedagogických pracovnících - výjimky

Zákon o pedagogických pracovnících byl novelizován **zákonem č. 197/2014 Sb.**, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Účinnost zákona: 1. 1. 2015

Právní postavení pedagogických pracovníků upravuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Tento zákon kromě dalšího upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka.

Současné znění zákona o pedagogických pracovnících neumožňuje pedagogickým pracovníkům, kteří nesplňují předpoklad odborné kvalifikace, vykonávat přímou pedagogickou činnost po 1. lednu 2015.

Viz **Analytická zpráva z mimořádného šetření o nekvalifikovaných pedagogických pracovnících – učitelích, MŠMT 2014**

Novela umožní vykonávat přímou pedagogickou činnost po uvedeném datu:

- a) učitelům některých předmětů pracujícím na částečný úvazek,
- b) rodilým mluvčím,
- c) pedagogickým pracovníků s dostatečnou praxí, kteří dosáhli alespoň 55 let věku
- d) zaměstnávat nekvalifikované pedagogické pracovníky, pokud nebude možné na jejich místa naleznout pracovníky kvalifikované.

1 Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků pracujících na částečný úvazek

Problém

Zákon o pedagogických pracovnících stanovuje předpoklady k získání odborné kvalifikace pro jednotlivé kategorie pedagogických pracovníků bez ohledu na to, zda jejich pracovní doba činí stanovenou týdenní pracovní dobu, nebo zda pracují na tzv. částečný (kratší) úvazek. Ve školách a některých školských zařízeních pracují někteří pedagogičtí pracovníci (učitelé a pedagogové volného času) na částečný úvazek (nepřesahující polovinu stanovené týdenní pracovní doby), přičemž zároveň pracují v jiném sektoru. Jedná se zejména o odborníky ve svých oborech (technické obory), dále umělce a trenéry. Vzhledem k jejich částečnému úvazku ve školství a hlavnímu příjmu z jiné činnosti nelze předpokládat, že odbornou kvalifikaci pro výkon činnosti pedagogického pracovníka získají, pro školství jsou však přínosem jejich odborné znalosti, či umělecké nebo sportovní schopnosti.

Návrh

Umožnění výkonu přímé pedagogické činnosti některým pedagogickým pracovníkům, jejichž pracovní doba nepřesahuje polovinu stanovené týdenní pracovní doby, jestliže jsou výkonnými umělci, nebo výtvarnými umělci, nebo splňují odbornou kvalifikaci trenéra, nebo jsou uznávanými odborníky v oboru.

Řešení

Navrhovaná právní úprava se dotýká fyzických osob, které pracují, příp. pracovaly, mimo sektor školství, ve školství však pracují na kratší úvazek jako učitelé nebo pedagogové volného času. Jedná se o výkonné umělce, učící zejména hudební výchovu a vedoucí odpovídající zájmové činnosti, výtvarné umělce, učící zejména výtvarnou výchovu a vedoucí odpovídající zájmové činnosti, osoby splňující odbornou kvalifikaci trenéra, učící tělesnou výchovu a odpovídající zájmové činnosti, a odborníky z praxe, kteří učí odborné předměty na středních a vyšších odborných školách. U těchto osob je přínosem pro vzdělávání právě jejich činnost mimo oblast školství, které obohacují o znalosti a podněty z umělecké a sportovní činnosti, v případě odborníků z praxe pak navíc přispívají k většímu propojení teorie a praxe.

Právní východiska

§ 8 odst. 3 - Učitel druhého stupně základní školy

§ 9 odst. 8 - Učitel střední školy

§ 11 odst. 5 - Učitel vyšší odborné školy

§ 17 odst. 3 - Pedagog volného času

Typy škol a školského zařízení

Základní škola: učitel, který je výkonný umělec, výtvarný umělec, učitel uměleckých odborných předmětů, trenér.

Střední škola: učitel, který je výkonný umělec, výtvarný umělec, uznávaný odborníkem v oboru, trenér

Vyšší odborná škola: výkonný umělec, výtvarný umělec, uznávaný odborníkem v oboru, trenér

Středisko volného času: výkonný umělec, výtvarný umělec, uznávaný odborníkem v oboru, trenér

§ 8 odst. 3 - Učitel druhého stupně základní školy

(3) Zaměstnanec, který je výkonným umělcem (Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském), výtvarným umělcem nebo který má odbornou kvalifikaci podle § 10 odst. 1 nebo § 21, může ředitel školy písemně uznat předpoklad odborné kvalifikace učitele předmětu druhého stupně základní školy odpovídajícího uměleckému zaměření nebo odborné kvalifikaci zaměstnance za splněný, pokud týdenní pracovní doba tohoto zaměstnance u právnické osoby vykonávající činnost školy nepřesahuje polovinu stanovené týdenní pracovní doby a pokud tento zaměstnanec mimo pracovněprávní vztah k právnické osobě vykonávající činnost školy provádí umělecké výkony, vytváří umělecká díla nebo vykonává činnost, pro niž splňuje odbornou kvalifikaci podle § 10 odst. 1 nebo § 21. Uznání splnění předpokladu odborné kvalifikace platí pro účely tohoto zákona po dobu, po kterou zaměstnanec splňuje podmínky podle věty první.

Výklad:

Cílem tohoto návrhu je zajistit, aby mohli hudební, výtvarnou a tělesnou výchovu učit na základních školách i učitelé, kteří nespĺňují zákonem předepsanou odbornou kvalifikaci, pokud jejich týdenní pracovní doba u právnické osoby vykonávající činnost školy nepřesahuje jednu polovinu stanovené týdenní pracovní doby a pokud tito učitelé souběžně vykonávají příslušné umělecké nebo odborné činnosti, popřípadě činnost trenéra nebo činnost učitele uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole nebo konzervatoři. Jedná se o učitele, kteří jsou výkonnými nebo výtvarnými umělci, nebo splňují odbornou kvalifikaci trenéra nebo učitele odborných uměleckých předmětů podle § 10 zákona, a jejich činnost je tak pro konkrétní školu přínosem. Užitím pojmu „výtvarný umělec“ se vytváří určitá analogie pojmu „výkonný umělec“. Tyto pojmy lze jen obtížně definovat pro účely právního předpisu. Rozumí se jimi osoby, které jsou pro své umělecké kvality přínosem ve výuce příslušných předmětů ve škole. Splnění předpokladu odborné kvalifikace může ředitel školy u dané osoby uznat za předpokladu dodržení podmínky nejvýše polovičního úvazku u právnické osoby vykonávající činnost školy a souběžného výkonu příslušné umělecké, odborné nebo pedagogické činnosti. Přímou ze zákona pak vyplývá omezená platnost uznání splnění předpokladu odborné kvalifikace pouze po dobu, po kterou zaměstnanec splňuje uvedené podmínky. Konkrétní učitel bude nadále na dané škole považován za kvalifikovaného za předpokladu, že bude vyučovat pouze konkrétní předmět, což znamená, že mu nebude možné dát výpověď podle § 52 písm. f) zákoníku práce, což posiluje jeho ochranu jako zaměstnance.

§ 17 odst. 3 - Pedagog volného času

(3) Zaměstnanec, který je výkonným umělcem (Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském), výtvarným umělcem nebo který má odbornou kvalifikaci podle § 10 odst. 1 nebo § 21, může ředitel školy písemně uznat předpoklad odborné kvalifikace pedagoga volného času pro aktivity zájmového vzdělávání odpovídající uměleckému zaměření nebo odborné kvalifikaci zaměstnance za splněný, pokud týdenní pracovní doba tohoto zaměstnance u právnické osoby vykonávající činnost školy nepřesahuje polovinu stanovené týdenní pracovní doby a pokud tento zaměstnanec mimo pracovněprávní vztah k právnické osobě vykonávající činnost školy provádí umělecké výkony, vytváří umělecká díla nebo vykonává činnost, pro niž splňuje odbornou kvalifikaci podle § 10 odst. 1 nebo § 21. Uznání splnění předpokladu odborné kvalifikace platí pro účely tohoto zákona po dobu, po kterou zaměstnanec splňuje podmínky podle věty první.

Výklad:

Navrhuje se, aby bylo možné uznat splnění požadavku odborné kvalifikace u pedagogů volného času za zcela stejných podmínek jako v § 8, § 9 a § 11. Pedagogové volného času působí ve střediscích volného času, kde vedou nejrůznější zájmové aktivity (tzv. kroužky). Nebylo by logické, aby u učitelů hudební, výtvarné a tělesné výchovy bylo možné upustit od předpokladu odborné kvalifikace a u pedagogů volného času vykonávajících příslušné aktivity zájmového vzdělávání nikoliv.

2. Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků – rodilých mluvčích

Problém

Ve školství působí jako učitelé konverzace v cizím jazyce, příp. jako učitelé cizího jazyka, rodilí mluvčí. Pokud tyto osoby nesplňují odbornou kvalifikaci, je pro ně obtížné odborné kvalifikace dosáhnout, neboť studia k získání pedagogické způsobilosti se uskutečňují výhradně v českém jazyce. Pokud by rodilí mluvčí nemohli po 1. lednu 2015 přímou pedagogickou činnost vykonávat, mohlo by dojít k oslabení výuky cizích jazyků, neboť výuka rodilými mluvčími je považována za jeden z prvků k zefektivnění učení se cizím jazykům.

Návrh

Umožnění výkonu přímé pedagogické činnosti učitelům – rodilým mluvčím bez požadované odborné kvalifikace.

Řešení

Výuka konverzace cizího jazyka, příp. cizího jazyka samotného, rodilými mluvčími je považována za jeden z prvků k zefektivnění učení se cizím jazykům a rozvíjení zejména komunikativních dovedností.

Právní východiska

§ 22 odst. 5 - Společná ustanovení k odborné kvalifikaci

Typy škol a školského zařízení

Základní škola: učitel jazyků.

Střední škola: učitel jazyků.

Vyšší odborná škola: učitel jazyků.

§ 22 odst. 5 - Společná ustanovení k odborné kvalifikaci

(5) Pedagogický pracovník, pro kterého je příslušný cizí jazyk rodným jazykem nebo který jej ovládá na úrovni rodného jazyka, splňuje pro účely tohoto zákona předpoklad odborné kvalifikace pro výuku konverzace v tomto cizím jazyce, získal-li alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou, nebo pro výuku tohoto cizího jazyka, získal-li vysokoškolské vzdělání.

Výklad:

Navrhuje se, aby pedagogičtí pracovníci, kteří vyučují konverzaci v cizím jazyce, kteří jsou rodilými mluvčími příslušného cizího jazyka a u kterých není pravděpodobné, že by v české republice získali odbornou kvalifikaci, nemuseli splňovat předpoklad odborné kvalifikace, pokud získali alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou. V případě výuky cizího jazyka se navrhuje vyžadovat vysokoškolské (tedy alespoň bakalářské) vzdělání. Prvek rodilých mluvčích je ve výuce cizích jazyků velmi významný a přispívá zejména k rozvíjení konverzačních kompetencí.

3. Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků - zajištění vzdělávání pedagogickými pracovníky bez odborné kvalifikace v nezbytném rozsahu

Problém

V praxi se může stát, že v některých regionech nebo pro některé předměty nebo pro určitou výši úvazku se nepodaří zajistit pedagogické pracovníky s potřebnou odbornou kvalifikací. Podobná situace může nastat i v případě, že kvalifikovaný pedagogický pracovník své místo opustí (onemocnění, smrt, výpověď), aniž by za něj byla předem zajištěna kvalifikovaná náhrada.

Pokud by od 1. ledna 2015 nesměli ve školách a školských zařízeních vykonávat přímou pedagogickou činnost ve výše uvedených případech nekvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, mohlo by dojít k situaci, kdy by nebylo možné na konkrétních školách uskutečňovat vzdělávání v potřebném rozsahu.

Návrh

Umožnit výkon přímé pedagogické činnosti pedagogickým pracovníkům bez odborné kvalifikace po nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu. Možnost výkonu přímé pedagogické činnosti pedagogickým pracovníkem bez odborné kvalifikace buď lze, nebo nelze umožnit. V případě umožnění výkonu přímé pedagogické činnosti pedagogickým pracovníkem bez odborné kvalifikace lze upravit pouze podmínky takového výkonu. Vzhledem k rozmanitosti možných situací ve školské praxi byly zvoleny pouze podmínky nezbytné doby a nezbytného rozsahu.

Řešení

Přínosem navrhované právní úpravy je samotné řešení situace, kdy škola nebo školské zařízení nebude z objektivních důvodů moci zajistit vzdělávání pedagogickými pracovníky, kteří splňují předpoklad odborné kvalifikace. Nejedná se pouze o situaci současných pedagogických pracovníků bez potřebné odborné kvalifikace. Škola (nebo školské zařízení) bude v budoucnu moci zaměstnat po nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu jako pedagogického pracovníka osobu, která nesplňuje příslušné požadavky k získání odborné kvalifikace, aniž by porušila zákon o pedagogických pracovnících.

Právní východiska

§ 22 odst. 7 - Společná ustanovení k odborné kvalifikaci

Typy škol a školského zařízení

Všechny typy škol a školských zařízení

§ 22 odst. 7 - Společná ustanovení k odborné kvalifikaci

(7) Právnícká osoba vykonávající činnost školy nebo školského zařízení může zajišťovat výchovu a vzdělávání po nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu pedagogickým pracovníkem, který nespĺňuje předpoklad odborné kvalifikace, pokud prokazatelně nemůže tyto činnosti zajistit pedagogickým pracovníkem s odbornou kvalifikací. Tím není dotčena odpovědnost ředitele školy nebo školského zařízení za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb podle zvláštního právního předpisu (§ 164 odst. 1 písm. c) školského zákona).

Výklad:

Současné znění zákona o pedagogických pracovnících nepředpokládá (kromě několika případů), že by po 1. lednu 2015 mohli ve školství vykonávat přímou pedagogickou činnost pedagogičtí pracovníci bez odborné kvalifikace. V praxi se však může stát, že škola či školské zařízení nebude moci pracovní místo obsadit pedagogickým pracovníkem, který předpoklad odborné kvalifikace splňuje, a to z různých důvodů, které nelze vždy předvídat. Mohlo by se jednat např. o specifika daná umístěním školy (pohraničí, malé obce), specifika úvazku (jen obtížně se např. hledají pracovníci na místa na velmi krátké úvazky), specifika předmětu (zejména u odborných předmětů je obtížné najít pracovníky splňující předpoklad odborné kvalifikace) a jejich kombinace. Navrhované ustanovení umožní škole zabezpečit vzdělávání také v případě předem nepředvídaných událostí jako je např. náhlé onemocnění (zejména dlouhodobé) pedagogického pracovníka, jeho smrt nebo okamžité zrušení pracovního poměru. Nebude-li možné ihned sehnat osobu splňující předpoklad odborné kvalifikace, bude moci škola zaměstnat po nezbytně nutnou dobu osobu bez odborné kvalifikace.

4. Možnost výkonu přímé pedagogické činnosti osobami bez odborné kvalifikace při dosažení určitého věku a let praxe

Problém

Určitá část nekvalifikovaných pedagogických pracovníků, kteří nesplňují předpoklad odborné kvalifikace, dosáhla již věku, kdy se zahájení studia k získání odborné kvalifikace jeví jako neúčelné, neboť by krátce po jeho dokončení dosáhli důchodového věku. Pokud tyto osoby zároveň svou činnost vykonávají dostatečně dlouhou dobu, je pravděpodobné, že schopnost výkonu požadované činnosti prokázaly.

Návrh

Umožnit po 1. lednu 2015 výkon přímé pedagogické činnosti osobám, které k tomuto datu dosáhnou 55 let věku a 20 let přímé pedagogické činnosti na příslušném druhu školy nebo školského zařízení.

Řešení

Přínosem navrhované právní úpravy, jež stanoví, že pedagogičtí pracovníci, kteří dosáhli určitého věku a vykonávali přímou pedagogickou činnost na příslušném druhu školy po určitou dobu, mohou vykonávat přímou pedagogickou činnost i bez splnění předpokladu odborné kvalifikace, je skutečnost, že ve školství zůstanou zkušení pedagogičtí pracovníci, kteří dlouholetou praxí prokázali schopnost výkonu přímé pedagogické činnosti.

Právní východiska

§ 32 odst. 1 písm. d) - Fyzická osoba, která nesplňuje předpoklad

Typy škol a školského zařízení

Všechny typy škol a školských zařízení

§ 32 odst. 1 písm. d) - Fyzická osoba, která nesplňuje předpoklad

d) pokud ke dni 1. ledna 2015 dosáhla alespoň 55 let věku a pokud vykonávala přímou pedagogickou činnost na příslušném druhu školy nejméně po dobu 20 let.

Výklad:

Na základě tohoto ustanovení budou moci přímou pedagogickou činnost vykonávat osoby, které 1. 1. 2015 dosáhnou alespoň 55 let věku a na příslušném druhu školy nebo školského zařízení vykonávaly přímou pedagogickou činnost po dobu nejméně 20 let, přestože nesplňují předpoklad odborné kvalifikace. Uvedená věková hranice byla zvolena z toho důvodu, že pedagogický pracovník, který pracuje na místě, kde získá odbornou kvalifikaci magisterským vzděláním, by studium dokončil krátce před dosažením důchodového věku. Praxe v délce 20 let pak dává záruku, že dotyčná osoba získala kompetence k výkonu dané činnosti.

5. Odborná kvalifikace ředitelů škol

Zrušení výjimky

Byl zrušen § 32a, který umožňoval ředitelům škol vykonávat funkci, aniž by splňovali odbornou způsobilost dle zákona o pedagogických pracovnících za předpokladu, že získal vzdělání studiem v akreditovaném magisterském studijním programu a nejpozději do dvou let ode dne, kdy začala vykonávat činnost ředitele školy, zahájí studium, kterým potřebný předpoklad získá, a toto studium úspěšně ukončí.

Ředitel školy musí splňovat odbornou způsobilost dle zákona o pedagogických pracovnících.

Pro přechodné období platí ustanovení, podle kterého se na ředitele školy nebo školského zařízení jmenovaného na vedoucí pracovní místo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vztahuje § 32a ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. ředitelem školy bude i nadále moci být ten, kdo nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace, pokud získal vysokoškolské magisterské vzdělání a nejpozději do 2 let ode dne, kdy začal vykonávat činnost ředitele školy, zahájí studium, kterým potřebný předpoklad získá, a toto studium úspěšně ukončí.

Právní východiska

§ 32a - zrušen

Čl. II Přechodná ustanovení

Typy škol a školského zařízení

Všechny typy škol a školských zařízení

§ 32a

[zrušen zákonem č. 197/2014 Sb.](#)

Výklad:

Vzhledem k tomu, že od 1. 1. 2015 již nebude pro pedagogické pracovníky aplikovatelná výjimka podle § 32 odst. 1 písm. b) zákona, kdy se fyzickým osobám, které nesplňují předpoklad odborné kvalifikace, umožňuje výkon přímé pedagogické činnosti, pokud zahájí studium, kterým potřebný předpoklad získají, a toto studium úspěšně ukončí, není důvodné, aby byl mírnější režim (a tedy možnost výkonu přímé pedagogické činnosti bez odborné kvalifikace) vztažen na ředitele školy.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Na ředitele školy nebo školského zařízení, který byl jmenován na vedoucí pracovní místo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahuje § 32a zákona č. 563/2004 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Výklad:

Navrhuje se přechodné ustanovení, podle kterého se na ředitele školy nebo školského zařízení jmenovaného na vedoucí pracovní místo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vztahuje § 32a ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. ředitelem školy bude i nadále moci být ten, kdo nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace, pokud získal vysokoškolské magisterské vzdělání a nejpozději do 2 let ode dne, kdy začal vykonávat činnost ředitele školy, zahájí studium, kterým potřebný předpoklad získá, a toto studium úspěšně ukončí.

6. Kontrola odborné způsobilosti dle novely zákona o pedagogických pracovnících

Orgánem, který bude kontrolovat a vynucovat navrhovanou právní úpravu, je Česká školní inspekce (dále jen "ČŠI"). ČŠI se v rámci své inspekční činnosti bude více zaměřovat na problematiku odborné kvalifikace pedagogických pracovníků a na posuzování, zda jsou splněny podmínky pro zaměstnávání pedagogických pracovníků bez odborné kvalifikace.

Novela zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (379/2015 Sb.)

Změny:

Rozšířeno získávání odborné způsobilosti pro akreditovaný magisterský studijní program v oblasti umění studijního oboru umělecko - pedagogického zaměření, který odpovídá charakteru vyučovaného uměleckého předmětu.

Platí pro:

Učitel prvního stupně základní školy (§ 7)

Učitel druhého stupně základní školy (§ 8)

Učitel střední školy (§ 9)

Učitel uměleckých odborných předmětů v základní umělecké škole, střední škole a konzervatoři (§ 10)

Učitel vyšší odborné školy (§ 11)

Pedagog volného času (§ 17)

3. Pracovní doba pedagogických pracovníků

Pracovní doba pedagogických pracovníků (22a)

Přímá pedagogická činnost a práce související

(1) Pedagogičtí pracovníci vykonávají v pracovní době

- a) přímou pedagogickou činností,
- b) práce související s přímou pedagogickou činností.

Význam tohoto paragrafu je v tom, že tuto problematiku konečně řeší zákon. Dříve se pracovní dobou pedagogických pracovníků zabývala pouze vyhláška MŠMT (§ 3 odst. 1 vyhlášky č. 263/2007 Sb., pracovní řád). Zákon tedy jednoznačně stanovil, že pracovní doba pedagogických pracovníků se vztahuje nejenom na „veřejné“ školy, ale také na školy soukromé a církevní.

Po věcné stránce ale zákon popisuje stav, který ve školách již existuje.

Pracovní doba pedagogických pracovníků se člení na dvě skupiny:

- a) přímou pedagogickou činností,
- b) práce související s přímou pedagogickou činností.

Z tohoto členění vyplývá:

1. Pedagogičtí pracovníci mají pracovní dobu v souladu se zákoníkem práce, tedy 40 hodin týdně.

2. Sjednává-li se kratší pracovní doba, je vždy potřeba při jejím výpočtu vycházet z obou skupin.

1,0 úvazku učitele ZŠ: $22 + 18 = 40$ hodin

0,5 úvazku učitele ZŠ: $11 + 9 = 20$ hodin

3. Toto rozdělení má vliv i na řešení dalších hodin přímé pedagogické činnosti nad stanovený rozsah.

Protože vzájemný poměr přímé pedagogické činnosti a prací souvisejících není dán pevně, znamená vždy zvýšení počtu hodin přímé pedagogické činnosti změnu tohoto vzájemného poměru tak, aby celková stanovená týdenní pracovní doba zůstala stejná.

Úvazku učitele ZŠ: $22 + 18 = 40$ hodin

Úvazku učitele ZŠ: $25 + 15 = 40$ hodin (3 hodiny nad jemu stanovený rozsah)

Učiteli se tak snižuje rozsah práce související s přímou pedagogickou činností a nezbývá mu tolik času na práce související.

Výčet prací souvisejících je uveden ve vyhlášce č. 263/2007 Sb., pracovní řád:

- příprava na přímou pedagogickou činnost,
- příprava učebních pomůcek,
- hodnocení písemných, grafických a jiných prací žáků a dále
- práce, které vyplývají z organizace vzdělávání a výchovy ve školách a školských zařízeních, jako je dohled nad dětmi a nezletilými žáky (dále jen "žáci") ve škole a při akcích organizovaných školou, spolupráce s ostatními pedagogickými pracovníky, s výchovným poradcem, se školním metodikem prevence, s metodikem informačních a komunikačních technologií,
- spolupráce se zákonnými zástupci žáků,
- odborná péče o kabinety, knihovny a další zařízení sloužící potřebám vzdělávání,
- výkon prací spojených s funkcí třídního učitele a výchovného poradce,
- účast na poradách svolaných vedoucím zaměstnancem školy nebo školského zařízení, studium a
- účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pozor!

Jedná se o příklad činností, ředitel školy může uložit pedagogickému pracovníkovi plnění dalších úkolů, musí ale dodržet pracovní smlouvu a katalog prací.

Učitelka x uklízí

Pobyť na pracovišti

(2) Pedagogický pracovník je povinen být na pracovišti zaměstnavatele v době stanovené rozvrhem jeho přímé pedagogické činnosti, v době stanovené rozvrhem jeho dohledu nad dětmi a žáky, v době zastupování jiného pedagogického pracovníka a v případech, které stanoví v souladu se zákoníkem práce zaměstnavatel.

(3) Jde-li o výkon jiné práce než podle odstavce 2, vykonává pedagogický pracovník sjednanou práci v pracovní době, kterou si sám rozvrhuje, a na místě, které si sám určí. Náklady, které pedagogickému pracovníkovi vzniknou výlučně v souvislosti s výkonem práce na jiném místě než na pracovišti zaměstnavatele podle věty první, se nepovažují za náklady vzniklé v souvislosti s výkonem závislé práce, a není-li dohodnuto jinak, hradí je pedagogický pracovník.

Z uvedeného vyplývá:

1. Ředitel školy má právo rozhodnout, ve kterých případech je pedagogický pracovník povinen vykonávat svoji práci na pracovišti zaměstnavatele. Může požadovat i plnou pracovní dobu. Ustanovení § 22 odst. 3 nedává zaměstnanci možnost volby, kterou část své pracovní doby nebude trávit na pracovišti. Tuto volbu má zaměstnanec pouze v případě, že ředitel školy neurčí vykonávání určité činnosti na pracovišti.

Zde je ale potřeba mít na paměti § 13 a 14 zákoníku práce: určení pracovní doby nesmí diskriminovat některé zaměstnance a ani jinak nesmí odporovat dobrým mravům.

2. Problém bezpečnosti práce a pracovních úrazů, vykonává-li zaměstnanec práci na jiném dohodnutém místě.

Pracovní úraz je úraz, který si zaměstnanec přivodí při výkonu práce nebo v přímé souvislosti s ním. Není tedy rozhodující, jestli se stal úraz na pracovišti nebo ne. Obtížné je pro zaměstnance i dokazovat, že úraz se stal při výkonu práce. Byl-li by i přesto dokázán úraz jako pracovní (rozhodne inspektor bezpečnosti práce šetřením), je odškodnění tohoto úrazu věcí pojistného plnění (zákonné pojištění zaměstnavatele).

3. Ustanovení § 22 odst. 3 řeší i úhradu nákladů spojených s výkonem práce mimo pracoviště zaměstnavatele. Náklady jdou za zaměstnancem, pokud by se zaměstnavatel nerozhodl jinak. Zmocnění pedagogického pracovníka rozvrhnout si samostatně příslušnou část své pracovní doby je třeba vykládat restriktivně, tedy jen ve vazbě na tu část pracovní směny, kterou povolil zaměstnavatel.

Pozor na novelu § 22 odst. 5

Společná ustanovení k získávání odborné kvalifikace

(5) Pedagogický pracovník, který vedle přímé pedagogické činnosti, pro kterou má odbornou kvalifikaci, vykonává také další přímou pedagogickou činnost v rámci druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě, pro kterou nemá odbornou kvalifikaci, splňuje pro pracovněprávní účely předpoklad podle § 3 odst. 1 písm. b). Větu první nelze uplatnit u pedagogického pracovníka, který má odbornou kvalifikaci pouze pro příslušný předmět nebo příslušnou aktivitu podle odstavce 5 nebo § 8 odst. 4, § 9 odst. 9, § 10 odst. 2, § 11 odst. 5 a 6 a § 17 odst. 4 (výkonný umělec, uznávaným odborníkem v oboru).

Jedná se o případy, kdy učitel II. stupně ZŠ vyučuje několik hodin na I. stupni ZŠ, učitel odborných předmětů ve střední škole má část svého úvazku v předmětech všeobecně vzdělávacích apod.

Aprobace

Z hlediska právních předpisů pojem „aprobace“ neexistuje. Zákon o pedagogických pracovnících zná pouze pojem odborná kvalifikace a tu splňuje například každý učitel prvního stupně základní školy (§ 7) nebo učitel střední školy (§ 9). Odkaz na aprobaci nalezneme pouze nepřímo v § 164 odst. 1 školského zákona, který činí odpovědným ředitele školy za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb. Měl by tedy ředitel školy podle tohoto ustanovení přidělovat učitelům předměty podle jejich aprobace, avšak když tak neučiní, není to porušení zákona.

Rozsah přímé pedagogické činnosti (§ 23)

Týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti (§ 23 odst. 1)

(1) Týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti stanoví ředitel školy pedagogickému pracovníkovi na období školního vyučování nebo na pololetí školního vyučování. Ředitel školy s celoročním provozem a ředitel zařízení sociálních služeb stanoví rozsah hodin přímé pedagogické činnosti na období kalendářního roku.

Ředitel školy může stanovit týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti:

- na pololetí,
- na celý školní rok,
- na kalendářní rok (školy s celoročním provozem).

(2) Ředitel školy zřizované ministerstvem, krajem, obcí a svazkem obcí stanoví týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti podle prováděcího právního předpisu. Při sjednání kratší než stanovené týdenní pracovní doby se úměrně tomu sníží rozsah přímé pedagogické činnosti.

Tímto prováděcím právním předpisem je **nařízení vlády č. 75/2005 Sb.**, o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení“).

Například:

Ředitel stanoví podle přílohy zvláštního právního předpisu

- učitelce mateřské školy - 31 hodin týdně
- učiteli základní školy - 22 hodin týdně
- učiteli střední školy - 21 hodin týdně
- vychovateli podle potřeby provozu školní družiny nebo školního klubu v rámci rozpětí 28 až 30 hodin týdně
- učiteli odborného výcviku v rámci rozpětí 25 až 35 hodin týdně
- učiteli - výchovnému poradci na ZŠ s počtem žáků do 250 - 20 hodin týdně (22-2)

Ředitel školy a jeho zástupce

Podle ustanovení § 4 odst. 1 nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti, se do počtu tříd, oddělení rozhodných pro stanovení přímé vyučovací povinnosti ředitelům škol a zástupcům postupuje takto: Sečtou se třídy a oddělení ve škole pro stanovení nároku na konkrétní pedagogický úvazek ředitele školy a jeho zástupce. To ale platí pouze pro případ, že jeden právní subjekt = jedna škola. Jiná situace je, je-li tvořen jeden právní subjekt více druhy škol a školských zařízení (ZŠ a MŠ, ZŠ). U právnické osoby, která vykonává činnost více druhů škol, se stanoví týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti ředitele školy (zástupce) podle vykonávané činnosti školy, u které je přímá pedagogická činnost nejnižší. Pedagogický úvazek se vztahuje vždy k jedné škole, ne k celému právnímu subjektu. Pro stanovení přímé pedagogické činnosti ředitele školy a jeho zástupců lze použít pouze počet tříd nebo oddělení jedné ze škol sdružených v právním subjektu, a to tu nejvýhodnější. Nemůže se například řediteli základní školy započítat třídy základní školy a mateřské školy.

V souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 75/2005 Sb.

se do počtu tříd rozhodného pro stanovení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti započítávají řediteli školy a jeho zástupci i oddělení školní družiny.

Škola / Pedagogičtí pracovníci	Počet tříd, oddělení, studijních skupin, kurzů, výchovných skupin, nebo dětí, žáků a studentů ve škole	Týdenní rozsah hodin přímé pedagogické činnosti	Změny	
1. Mateřská škola				
1.2 ředitel	1	24	1 až 2	20
	2	21	3 až 4	15
	3 až 4	18	5 až 6	12
	5 až 6	16	7 až 10	9
	7 a více	13	11 a více	6
1.4 ředitel mateřské školy s internátním provozem	1	16	1	16
	2	14	2	14
	3 a více	12	3 až 6	12
			7 až 10	9
			11 a více	6
2. Základní škola				
2.3 ředitel základní školy s prvním stupněm	1 až 2	16	1 až 6	12
	3 až 6	13	7 až 10	10
	7 až 10	10	11 a více	8
	11 a více	8		
2.5 ředitel základní školy a) samostatně určené pro žáky se zdravotním postižením b) speciální s prvním stupněm a oddělením ročníků druhého stupně	1 až 2	16	1 až 6	12
	3 až 6	13	7 až 10	10
	7 až 10	10	11 a více	8
	11 a více	8		
2.6 ředitel základní školy a) samostatně určené pro žáky se zdravotním postižením b) speciální s prvním stupněm	1 až 2	14	1 až 6	12
	3 až 6	12	7 až 10	9
	7 až 10	9	11 a více	7
	11 a více	7		

Stanovená týdenní pracovní doba (odpovídající tzv. „plnému úvazku“) je pro pedagogické pracovníky určena v **§ 79 odst. 1 zákoníku práce na 40** hodin týdně.

Podle § 22a odst. 1 zákona pedagogičtí pracovníci vykonávají v pracovní době:

- přímou pedagogickou činností a
- práce související s přímou pedagogickou činností.

Příkladný výčet prací souvisejících s přímou pedagogickou činností je uveden v § 3 odst. 1 písm. b) **vyhlášky č. 263/2007 Sb., pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených.**

Práce související:

- příprava na přímou pedagogickou činnost,
- hodnocení prací dětí a žáků (dále jen „žáci“),
- dohled žáky ve škole a při akcích organizovaných školou,
- spolupráce s dalšími pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci žáků,
- péče o kabinet a sbírky,
- účast na školních poradách a
- studium a účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

Počet hodin

- učitelce mateřské školy 31 + 9 hodin týdně
- učitelé základní školy 22 + 18 hodin týdně
- učitelé střední školy 21 + 19 hodin týdně
- vychovatelé podle potřeby provozu školní družiny nebo školního klubu v rámci rozpětí 28 až 30 hodin týdně = **ředitel přesně určí**, např. 28 + 12 hodin týdně
- učitelé odborného výcviku v rámci rozpětí 25 až 35 hodin týdně = **ředitel přesně určí**, např. 35 + 5 hodin týdně

Měsíční platový tarif

Za práce v základním pedagogickém úvazku a za práce související s přímou pedagogickou činností přísluší pedagogickým pracovníkům měsíční platový tarif stanovený podle [nařízení vlády č. 564/2006 Sb.](#), o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.

Rozvrh hodin = rozvržení přímé pedagogické činnosti

Podle [§ 3 odst. 3 pracovního řádu](#) při rozvržení pracovní doby do směn rozvrhne ředitel školy současně též přímou pedagogickou činnost.

V praxi rozvržení přímé pedagogické činnosti probíhá tak, že je jednotlivým pedagogickým pracovníkům **vytvořen jejich „rozvrh hodin“**.

V souvislosti s tímto ustanovením je vhodné upozornit, že po právní stránce nic nebrání tomu, aby byl pedagogickému pracovníkovi každý týden určován **jiný „rozvrh hodin“**. S ohledem na potřeby žáků (potřeba stabilního rozvrhu hodin) se tak však neděje.

Na **mimořádné změny** v rozvržení přímé pedagogické činnosti však pamatuje [§ 3 odst. 4 pracovního řádu](#), který stanoví, že změny v tomto rozvržení oznamuje ředitel školy pedagogickému pracovníkovi zpravidla **3 dny předem**.

Zpravidla – často není možné dodržet (suplování za nemocného učitele)

Nerovnoměrný rozsah přímé pedagogické činnosti

Týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti lze podle § 2 odst. 3 nařízení vlády 75/2005 Sb. rozvrhnout nerovnoměrně na jednotlivé týdny tak, aby nebyl překročen průměrný stanovený týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti za období nejdéle 5 po sobě následujících měsíců = pololetí.

Příklad:

Učitel všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy bude mít základní pedagogický úvazek (21 hodin) rozvržen tak, že v lichém týdnu bude vykonávat 19 hodin přímé pedagogické činnosti a v sudém týdnu bude vykonávat 23 hodin přímé pedagogické činnosti.

Přímá pedagogická činnost nad stanovený rozsah

Podle § 23 odst. 3 zákona může ředitel školy nařídit pedagogickému pracovníkovi konání přímé pedagogické činnosti nad jemu stanovený rozsah **nejvýše v rozsahu 4 hodin, další hodiny s ním může dohodnout**. Hodiny přímé pedagogické činnosti nad stanovený rozsah budou v tomto výkladu označovány také jako „**přespočetné hodiny**“. Je vhodné upozornit, že se **nejedná o tzv. přesčasové hodiny**. Práce přesčas vzniká až při výkonu práce nad stanovenou týdenní pracovní dobu, tj. nad 40 hodin týdně (srov. § 93 zákoníku práce). Přespočetné hodiny jsou vykonávány v rámci stanovené pracovní doby a de facto zkracují čas vyhrazený pro výkon prací souvisejících s přímou pedagogickou činností.

V případě rovnoměrného rozvržení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti je přímou pedagogickou činností nad rozsah hodin stanovený ředitelem každá hodina přímé pedagogické činnosti nad základní pedagogický úvazek určený konkrétnímu pedagogickému pracovníkovi.

Příklady:

Učitel mateřské školy má základní pedagogický úvazek 31 hodin. 32. (a každá další) hodina přímé pedagogické činnosti bude přespočetná.

Vychovatel školní družiny má stanoven základní pedagogický úvazek 28 hodin (nařízení pro vychovatele stanovuje rozpětí 28 – 30 hodin přímé pedagogické činnosti týdně). 29. (a každá další) hodina bude přespočetná.

Učitel všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy bude mít základní pedagogický úvazek (21 hodin) rozvržen tak, že v lichém týdnu bude vykonávat 19 hodin přímé pedagogické činnosti a v sudém týdnu bude vykonávat 23 hodin přímé pedagogické činnosti. V lichém týdnu bude přespočetnou hodinou 20. (a každá další) hodina, v sudém týdnu 24. (a každá další) hodina přímé pedagogické činnosti.

Přímá pedagogická činnost nad stanovený rozsah – přespočetná hodina – je **odměňována** podle § 132 zákoníku práce příplatkem **ve výši dvojnásobku** průměrného hodinového výdělku.

Pozor na správný výpočet, příklad:

Měsíční plat = 24.000 Kč = týdenní plat = 6.000 Kč

1 hodina práce se vypočítá $6.000 \text{ Kč} : 40 \text{ hodinami} = 150 \text{ Kč}$ na hodinu, příplatek je $150 \times 2 = 300 \text{ Kč}$ za hodinu

Plat se nemůže dělit pouze přímou vyučovací povinností (21 hodin, 22 hodin, 31 hodin)

Druhy přespočetných hodin

V praxi bývají rozlišovány:

1. **stále přespočetné hodiny** (nazývané též „nadúvazkové“), kdy pedagogický pracovník vykonává pravidelně každý týden více hodin přímé pedagogické činnosti než je jeho základní pedagogický úvazek,
2. **jiné přespočetné hodiny** (nazývané též „nahodilé“) vzniklé především zastupováním za chybějící pedagogické pracovníky, při kterém zastupující pedagogický pracovník vykonává přímou pedagogickou činnost (tzv. suplování). Právní režim obou druhů přespočetných hodin je však zcela stejný.

Doporučuje se tzv. **stále přespočetné hodiny** v rozvrhu hodin konkrétního pedagogického pracovníka **označit**, tato povinnost však řediteli školy není právními předpisy uložena.

Doporučený postup však [usnadňuje aplikaci § 23 odst. 4 zákona](#).

Příklad

Učitel druhého stupně základní školy má základní pedagogický úvazek 22 hodin týdně. Týdně však vykonává 23 hodin přímé pedagogické činnosti. Jako přespočetnou mu ředitel školy v rozvrhu vyznačil poslední páteční hodinu.

Přespočetná hodina se považuje za vykonanou

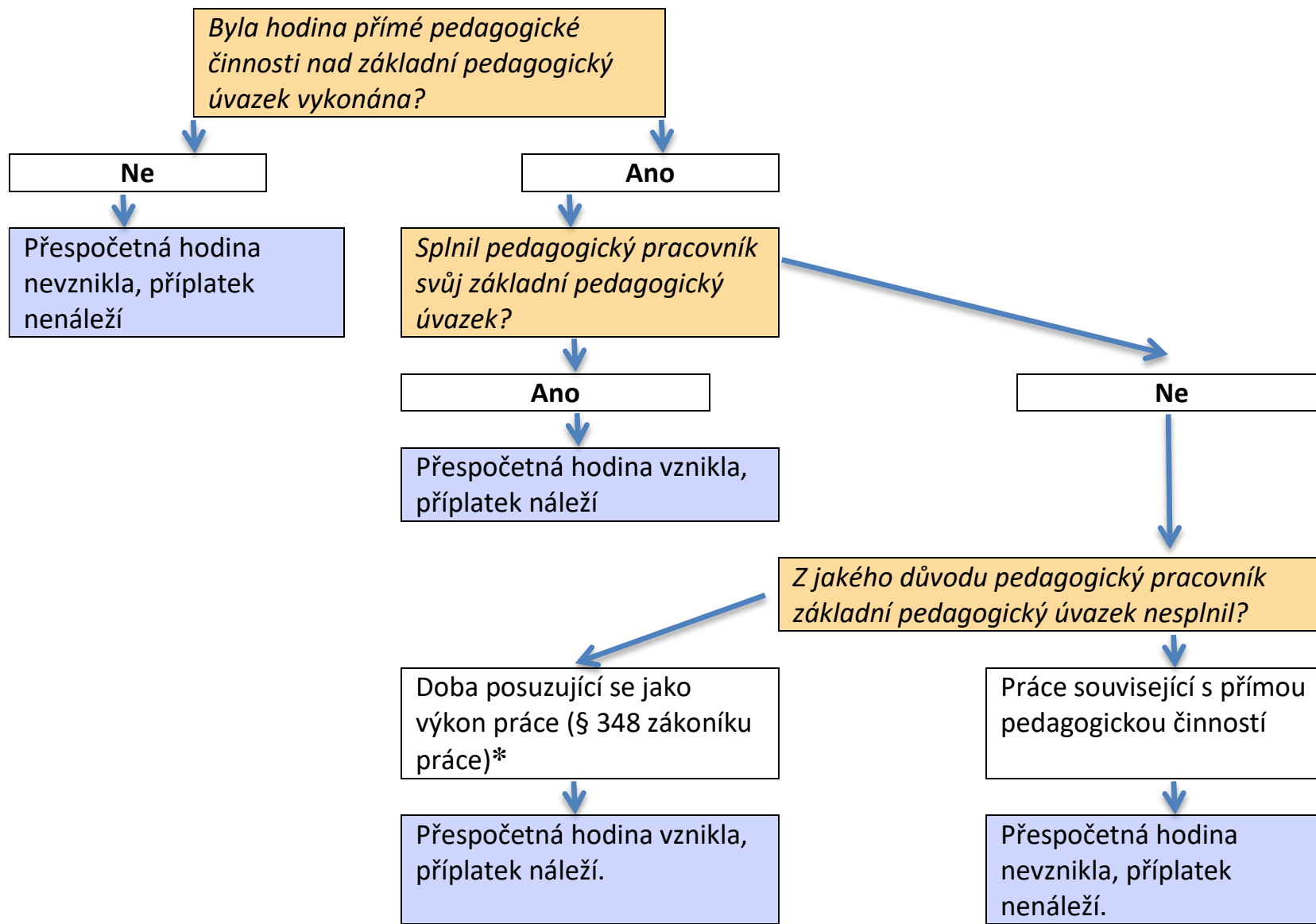
Podle § 23 odst. 4 zákona se za přímou pedagogickou činnost nad rozsah hodin stanovený ředitelem školy (tj. za přespočetnou hodinu) považuje vykonaná přímá pedagogická činnost i v případě, že pedagogický pracovník **nesplnil** ředitelem stanovený týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti (tj. základní pedagogický úvazek) vyplývající z týdenního rozvrhu přímé pedagogické činnosti, protože v době která se posuzuje jako výkon práce (zde ustanovení obsahuje odkaz na **§ 348 zákoníku práce**) přímou pedagogickou činnost nevykonával.

Přespočetná hodina je tedy definována tím, že musí být skutečně vykonána. Pokud přespočetná hodina vykonána nebyla, nemůže se pojmově o přespočetnou hodinu jednat.

Přespočetná hodina se nepovažuje za vykonanou

Pokud pedagogický pracovník nesplní část základního pedagogického úvazku proto, že místo přímé pedagogické činnosti **vykonával práce související** s přímou pedagogickou činností, neznamená, že mu v daném týdnu nemohou vzniknout přespočetné hodiny. Jako přespočetná se v takovém případě posoudí až hodina (příp. další hodiny) nad základní pedagogický úvazek daného pedagogického pracovníka.

Vznikne nárok na příplatek?

*

Za výkon práce se podle § 348 zákoníku práce **považuje**:

- dovolená,
- náhradní volno za práci přesčas
- náhradní volno za práci ve svátek
- svátek
- zvyšování kvalifikace
- překážky v práci:
 - překážky v práci dle zákoníku práce (§ 191 – 210)
 - důležité osobní překážky dle nařízení vlády (nařízení vlády č. 590/2006 Sb.)
 - volno k samostudiu pedagogických pracovníků

Za dobu výkonu práce ve smyslu § 348 zákoníku práce se u pedagogických pracovníků **nepovažuje**:

- prohlubování kvalifikace (studium, školení a účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků),

Příklady

Učitel druhého stupně základní školy má základní pedagogický úvazek 22 hodin týdně. Týdně však vykonává 23 hodin přímé pedagogické činnosti. Jako přespočetnou mu ředitel školy v rozvrhu vyznačil poslední páteční hodinu. V konkrétním týdnu však na pátek připadl svátek (prázdniny, nebo třída, ve které měl učitel učit tuto označenou hodinu, nebyla ve škole atd.). Pedagogický pracovník označenou hodinu nevykonal a žádná přespočetná hodina tedy nevznikla.

Učitel druhého stupně základní školy se základním pedagogickým úvazkem 22 hodin má v pondělí učit dvě hodiny. Celá škola však odchází na divadelní představení, daný učitel bude doprovázet svou třídu na cestě do a z divadla a dále bude konat dohled nad žáky během představení. Dohled nad žáky je standardním výkonem práce učitele. Ve čtvrtek je tomuto učiteli nařízena jedna hodina tzv. suplování za nemocnou kolegyni. Tato hodina se neposuzuje jako přespočetná, neboť pedagogický pracovník nesplnil svůj základní pedagogický úvazek, protože místo výkonu přímé pedagogické činnosti vykonával práce související s přímou pedagogickou činností. Situace by byla stejná také v případě, pokud by v pondělí třídu do divadla nedoprovázel, ale zůstal by ve škole, kde by se věnoval např. přípravě na vyučování, opravoval písemné práce atp.

Učitel střední školy se základním pedagogickým úvazkem 21 hodin v pondělí neodučí 1 hodinu, neboť třída, ve které měl přímou pedagogickou činnost vykonávat, se účastnila vzdělávací protidrogové přednášky. Ve středu jsou učitelé nařízeni 2 hodiny tzv. suplování. Jedna hodina se posoudí jako přespočetná a náleží za ní příplatek, druhá hodina se jako přespočetná neposoudí, příplatek za ni nenáleží (hodina je již zaplácena v platovém tarifu učitele).

Splnění základního pedagogického úvazku

Splnění základního pedagogického úvazku – týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti z důvodu výkonu prací souvisejících s přímou pedagogickou činností se posuzuje **vždy po týdnech**. Nelze převádět nesplněné hodiny přímé pedagogické činnosti do dalšího týdne.

Mimoškolní akce

Zejména v souvislosti s exkurzemi a návštěvami vzdělávacích akcí vzniká otázka, zda při nich pedagogický pracovník **vykonává dohled nad žáky či přímou pedagogickou činnost.**

Co je přímou pedagogickou činností lze dovodit z § 2 odst. 1 zákona a § 132 zákoníku práce: jde o přímé působení na vzdělávaného, kterým se uskutečňuje výchova a vzdělávání na základě zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Hranice mezi jednotlivými činnostmi může být neostrá a bude vždy záležet na **individuálním posouzení** případu. Lze však jednoznačně konstatovat, že výkon přímé pedagogické činnosti není výhradně vázán na místo, kde se uskutečňuje vzdělávání nebo kde jsou poskytovány školské služby. O tom, zda bude vykonávána přímá pedagogická činnost, **rozhoduje zásadně ředitel školy**. Přímou pedagogickou činností nebude nikdy pouhý dohled nad žáky po cestě na mimoškolní akci a z ní, dohled při divadelním, filmovém a podobném představení (pedagogický pracovník zde nemůže na žáky přímo působit). Přímou pedagogickou činností nebude ani doprovod žáků na sportovní (příp. uměleckou nebo jinou) soutěž, což lze mimo jiné dovodit i z toho, že ani v případě trenérů se trenérská činnost na soutěži žáků automaticky neposuzuje jako přímá pedagogická činnost (srov. § 2 odst. 7 nařízení).

Složitější bude posouzení činnosti při nejrůznějších exkurzích, nejvýznamnějším vodítkem bude přímé působení na vzdělávané.

Podle ustáleného výkladu MŠMT je **veškerá práce učitelů mateřských škol** s dětmi přímou pedagogickou činností. O dohledu nad dětmi lze v mateřských školách uvažovat pouze za předpokladu přítomnosti jiného učitele mateřské školy, který vykonává přímou pedagogickou činnost, pokud počet dětí nepřevyšuje počet dětí připadající na jednu třídu.

Specifická situace vzniká při výuce plavání.

Výuka plavání pedagogickými pracovníky = učitelé ze školy pouze dohled

Výuka plavání nepedagogickými pracovníky = učitelé ze školy přímá vyučovací povinnost

Kratší týdenní pracovní doba

Podle § 23 odst. 2 zákona se v případě sjednání kratší než stanovené týdenní pracovní doby úměrně **tomu sníží rozsah přímé pedagogické činnosti**. U pedagogických pracovníků s kratší pracovní dobou je podle § 23 odst. 4 zákona přímou pedagogickou činností nad stanovený rozsah (tj. přespočetnými hodinami) až přímá pedagogická činnost přesahující týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti odpovídající stanovené době. Těmto pedagogickým pracovníkům **není možné konání přímé pedagogické činnosti nad stanovený rozsah** nařídit. Dojde-li na základě dohody zaměstnance se zaměstnavatelem k navýšení sjednaného kratšího pracovního úvazku, je nutné zvýšit úměrně rozsahu těchto hodin také poměrnou část platového tarifu – jde o tzv. proplácení hodin až do tzv. plného úvazku a do plného platového tarifu podle platové stupnice. Vzhledem k tomu, že dohoda mezi zaměstnancem – pedagogickým pracovníkem a zaměstnavatelem má povahu změny pracovní smlouvy, musí být dohoda písemná.

Typy hodin přímé pedagogické činnosti a jejich proplácení

Typ hodiny	Právní norma	Plat
Úvazková hodina	Hodina odučená podle NV 75/2005 Sb.	Dle zařazení do platového stupně a platové třídy
Nařízená nadúvazková hodina	Hodina odučená nad rozsah hodin stanovených ředitelem školy, nejvýše v rozsahu 4 hodiny týdně (§ 23 zákona o pedagogických pracovnících),	Dvojnásobek průměrného hodinového výdělku (§ 132 ZP)
Dohodnutá nadúvazková hodina	Hodina odučená nad rozsah hodin stanovených ředitelem školy, nejvýše v rozsahu 2 hodiny týdně (§ 23 zákona o pedagogických pracovnících),	Dvojnásobek průměrného hodinového výdělku (§ 132 ZP)
Suplovaná nadúvazková hodina	Hodina odučená nad rozsah hodin stanovených ředitelem školy, suplování za nepřítomného pedagogického pracovníka, výchova a vzdělávání probíhá podle vzdělávacího programu (§ 23 zákona o pedagogických pracovnících),	Dvojnásobek průměrného hodinového výdělku (§ 132 ZP)
Suplování hodina	Organizační záležitost rozvrhu školy, pedagogický pracovník si plní týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti, pouze ale v jiné třídě, popř. v jiném čase (školní výlety, divadelní představení, sportovní akce, ...). V programu Bakalář značena „za odpadlou“.	Dle zařazení do platového stupně a platové třídy
Dohledová hodina	Dohledová hodina je součástí práce související s přímou pedagogickou činností (§ 22a zákona o pedagogických pracovnících)	Dle zařazení do platového stupně a platové třídy

Pracovní poměr na dobu určitou pedagogického pracovníka (§ 23a)

Doba trvání pracovního poměru na dobu určitou pedagogického pracovníka činí **nejméně 12 měsíců** a může být ode dne vzniku prvního pracovního poměru opakována nejvýše dvakrát.

Celková doba trvání pracovního poměru na dobu určitou pedagogického pracovníka mezi týmiž smluvními stranami nesmí přesáhnout ode dne vzniku prvního pracovního poměru **3 roky**.

Ustanovení se **nevztahuje na případy**, kdy byla doba trvání pracovního poměru na dobu určitou sjednána s pedagogickým pracovníkem

- a) jako náhrada za dočasně nepřítomného pedagogického pracovníka na dobu překážek v práci na straně tohoto pracovníka nebo
- b) který nespĺňuje předpoklad odborné kvalifikace.

4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (§ 24)

Další vzdělávání pedagogických pracovníků doznalo drobných změn. Změnilo se volno k samostudium.

Pro pochopení tohoto paragrafu je třeba rozlišovat dva pojmy:

- prohlubování kvalifikace,
- zvyšování kvalifikace.

Prohlubování kvalifikace

Prohlubováním kvalifikace se rozumí její průběžné doplňování, kterým se nemění její podstata a které umožňuje zaměstnanci výkon sjednané práce; za prohlubování kvalifikace se považuje též její udržování a obnovování.

Zaměstnanec je povinen prohlubovat si svoji kvalifikaci k výkonu sjednané práce. Zaměstnavatel je oprávněn uložit zaměstnanci účast na školení a studiu, nebo jiných formách přípravy k prohloubení jeho kvalifikace, popřípadě na zaměstnanci požadovat, aby prohlubování kvalifikace absolvoval i u jiné právnické nebo fyzické osoby.

Účast na školení nebo jiných formách přípravy anebo studiu za účelem prohloubení kvalifikace se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat.

Náklady vynaložené na prohlubování kvalifikace hradí zaměstnavatel. Požaduje-li zaměstnanec, aby mohl absolvovat prohlubování kvalifikace ve finančně náročnější formě, může se na nákladech prohlubování kvalifikace podílet. Ustanovení odstavce 3 tím však není dotčeno.

Zvláštní právní předpisy (Například § 24 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb.) upravující prohlubování kvalifikace nejsou tímto zákonem dotčeny. (ZP § 230)

Zvýšení kvalifikace

Zvýšením kvalifikace se rozumí změna hodnoty kvalifikace; zvýšením kvalifikace je též její získání nebo rozšíření.

Zvyšováním kvalifikace je studium, vzdělávání, školení, nebo jiná forma přípravy k dosažení vyššího stupně vzdělání, jestliže jsou v souladu s potřebou zaměstnavatele.

Zvláštní právní předpisy (Například § 24 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb.) upravující zvyšování kvalifikace nejsou tímto zákonem dotčeny.

Nejsou-li dohodnuta nebo stanovena vyšší nebo další práva, přísluší zaměstnanci od zaměstnavatele při zvyšování kvalifikace pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu (ZP § 231 až 235).

Účast na školení, kde si zaměstnanec prohlubuje kvalifikaci, může ředitel školy nařídít, zatímco účast zaměstnance na studiu vedoucím ke zvýšení kvalifikace je zcela na vůli zaměstnance.

Smluvní volnost

(7) K dalšímu vzdělávání uvedenému v odstavci 4 písm. b) pedagogickým pracovníkům přísluší volno v rozsahu 12 pracovních dnů ve školním roce, nebrání-li tomu vážné provozní důvody nebo účast pedagogického pracovníka na dalším vzdělávání podle odstavce 1 nebo 2; dobu čerpání volna určuje ředitel školy. Za dobu čerpání tohoto volna přísluší náhrada platu, která se rovná výši ušlého platu. Trvá-li pracovní poměr jen část školního roku, přísluší za každý měsíc trvání pracovního poměru jedna dvanáctina volna podle věty první. Při sjednání kratší než stanovené týdenní pracovní doby se úměrně tomu sníží rozsah volna podle věty první. Nevyčerpané volno či jeho poměrná část bez dalších nároků zaniká. Volno podle věty první se pro pracovněprávní účely považuje za překážku v práci na straně zaměstnance.

Volno ke studiu je nárokové, ale tento nárok je podmíněn. Pro ředitele školy z toho vyplývá povinnost, že musí zaměstnanci zdůvodnit, proč tento nárok nevyužil.

Změna se týká podmínek, za kterých ředitel školy nemá povinnost určit pedagogickým pracovníkům volno celých 12 pracovních dnů ve školním roce.

Důvodem jsou:

- vážné provozní důvody,
- nebo účast pedagogického pracovníka na dalším vzdělávání (účastní se na institucionálních formách dalšího vzdělávání a nebude tedy čerpat 12 dnů na samostudium).

Volno tedy může z rozhodnutí ředitele školy čerpat pedagogický pracovník o vedlejších prázdninách. Má-li zaměstnanec volno k samostudiu, nepřisluší mu plat, ale náhrada platu. Nelze tedy zaměstnanci ukládat na toto období žádné pracovní úkoly.

Děkuji za pozornost